

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XLII. — Izdan in razposlan dne 31. avgusta 1878.

112.

Ukaz trgovinskega ministerstva od 25. avgusta 1878,
o poštnih nakaznicah, ki se vvedó v občenji med avstro-ogersko monarhijo od ene in Francijo
z Algirskom vred od druge strani.

§. 1.

Od 1. septembra t. l. počenši morejo se poštna nakaznice v občenji med Avstro-Ogerskim na eni in Francijo z Algerijo vred na drugi strani posredovati pod naslednjimi uvetji.

§. 2.

Vsota vsaka posamezne nakaznice ne sme, če gre na Francosko in Algirsko, 150 gld. avstr. v. in idoč v nasprotno mer, ne 375 frankov prestopati ter na Avstro-Ogerskem vplačuje in izplačuje v avstrijskem papirnatem denarji, v Franciji in na Algirskem pa v frankovni zlati veljavi.

Preračun avstrijske papirne veljave na francosko zlato veljavo in na robe opravljajo avstrijske izmenjalni poštni uradi, stoječi v premi zvezi kartiranja s francoskimi uradi, po vsakokratni ceni, ki jo zlatnik od 20 frankov ima na Dunajski borsi.

§. 3.

Pristojbina, ki jo je od pošiljavca pobirati za poštna nakaznice iz Avstro-Ogerskega na Francosko ali Algirsko, iznaša:

Za vsote do 25 gld. avstr. v. 25 kr. avstr. v.

„ „ čez 25 do 50 gld. avstr. v. — gld. 50 kr. avstr. v.

„ „ „ 50 „ 100 „ „ „ 1 „ — „ „ „

„ „ „ 100 „ 150 „ „ „ 1 „ 50 „ „ „

ter je to pristojbino vsegdar naprej plačevati in to pri nakaznicah, ki slovó na vsote čez 25 gld., s tem, da se dopolnilne znamke (marke) v primernem iznosu prilepijo na desno stran nakaznične tiskаницe.

Za nakaznice, pošiljane iz Francije ali Algerije na Avstro-Ogersko, iznaša pristojbina 20 centimov za vsakih 10 frankov, in vsak drobec tega iznosa.

§. 4.

Za poštno nakaznico v Francijo in Algerijo rabiti je nalašč nerejene tiskanice z nemško-francoskim tekstom in vdarjeno znamko za 25 kr., ki se za zdaj dobivajo samo pri c. kr. poštnih uradih.

Za prejemanje in obračunovanje veljajo sploh dana ukazila.

Kupon tiskanice — kakor kaže tiskano napotilo — ne sme se rabiti za nobeno drugo pismeno priobčilo, nego za naznambo nakazane vsote, pošiljavčevega nadpisa in pa kraja in dne.

Nadpisovnik si sme kupon odrezati. Na nakaznici sami naj pošiljatelj na določenem v to mestu poštno nakaznico zapiše nadpis z latinskimi pismeni, iznos s ciframi, a goldinarje tudi z latinskimi pismeni, v avstrijski papirni veljavi.

Kar je z roko vpisano, ne sme ni izstrugano niti popravljano biti.

Kar je prostora pod šrafranim mestom, ostani prost za preračun papirne veljave na franke in centime.

§. 5.

Poštno nakaznico po telegrafu ali z zahtevo, da bi se po ekspresu vročile, niso dopuščene; naproti pa se smejo na pošto dajati nakaznice s pristavkom: „poste restante“.

§. 6.

Po nakazani denar se mora najpozneje v 3 mesecih od dne, katerega je izdana poštna nakaznica, priti k tistem u poštnemu uradu, na katerega slove nakaznica niti se sme pošiljati do kakega drugega poštnega urada.

§. 7.

S takimi na Avstro-Ogerskem na pošto danimi, za Francijo ali Algir namenjenimi poštnimi nakaznicami, ki s katerega koli vzroka nazaj pridejo, postopati je kakor z notranjimi nazaj idočimi nakaznicami, vendar se podatki preračuna na njih izbrišejo. Vplačani iznos se sme pošiljavcu, če takó zahteva, pobotnico dá in primko prejemne pošte vrne, nazaj plačati, v drugem slučaju se taka nakaznica položi pred nadstoječe c. kr. poštno ravnateljstvo.

Iznosi, po katerih nihče ne vpraša, propadajo po izteku treh let od dne, katerega je bila nakaznica izdana.

§. 8.

Ako kaka poštna nakaznica, namenjena v Francijo ali Algir, nadpisovniku ni v roke prišla, ali če se je po tem, ko je bila vročena, izgubila ali vničila, sme se ali dvojnik (duplikat) izdati ali iznos nazaj plačati.

Za tega delj naj pošiljavec — pokazavši primko prejemne pošte in pismeno potrdnico nadpisovnika, da nakaznice ni prejel v roke, ali da se je po vročitvi

izgubila ali pokončala, — po izročnem poštnem uradu vpoloži prošnjo, katero je potem nadstojčega poštnega ravnateljstva odpraviti na c. kr. trgovinsko ministerstvo.

Vendar je pošiljavca opomniti, da francoska poštna uprava v to, da pokonstatuje likvidnost vpodane tirjatve zahteva odlog od petih mesecev.

§. 9.

Občenje poštnih nakaznic iz Francije in Algirskega v avstro-ogersko monarhijo bode za zdaj — kakor si pošiljavec izvoli — po dvojnem sistemu godilo, namreč:

- a) Po tako imenovanem aviso-sistemu, ki se sedaj v Franciji edino rabi. Po le-tem izdaje pravi nakaz (mandat) prejemna pošta in ga izroča pošiljavcu, kateri ga odpravi na nadpisovnika, v tem ko prejemna pošta izplačujoči pošti vplačilo naznani samo s preposlano vplačilnico (Avis d'emission), v kateri je povedano ime poštnega urada, kateremu se je vplačalo, ime poštnega urada, kateri ima izplačati, vplačani iznos frankov in centimov, dalje ime in priimek prejemnika, in vplačnika;
- b) po avstro-ogerskem sistemu proste poštna nakaznice, ki jo izdá pošiljavec ter vplačilni poštni urad priobči izplačilnemu uradu zarad premege uradovanja.

§. 10.

Na vplačilnicah, oziroma prostih nakaznicah v frankih in centimih izražene vsote preračunijo c. kr. izmenjavalni poštni uradi iz frankovne (zlate) na avstrijsko papirno veljavo ter se izhod preračuna na zadnji strani vplačilnice, oziroma proste nakaznice z rudečo tinto zapiše, datum se naudari štempljem in pod to naj se razločno podpiše uradnik, kateri je preračun storil ter odgovarja za njegovo pravičnost.

§. 11.

Ako ni pomišljaja gledé izdatbe in drugega svojstva vplačilnice, oziroma nakaznice, naj se proste nakaznice vročé in izplačajo pod opreznostmi, kakor so propisane v notranjem občeni; a vplačilnice je treba hraniti in stoprv (še le) po tem izplačati, kadar se je nadpisovnik pravočasno zglašil ter od pošiljavca prejeti in kvitirani mandat izročil in pa pošiljavčevo ime in stanovališče potanko povedal, pod uvetom, da se vsote in številke na mandatu in vplačilnici popolnem vjemajo ter ni videti ostrganih mest niti pristavkov itd.

Tudi je paziti na to, da se odrezek vplačilnice, ki je juksta mandatovega obrazca, prilega potanko odrezku mandata.

Samo tedaj, kadar je prejemnikov nadpis potanko povedan ter mu vročbo poštnih poslatev pismonosec posreduje, sme se nadpisovniku tudi vplačilnica z denarjem vred, če on kvitiran mandat nazaj dá in postavno vročnino opravi, vročiti pod uvetom, da so se gori omenjene opreznosti, sosebno kar se tiče naznambe pošiljavca, potanko izpolnile.

Izplačuje se vselej samo tist iznos, kateri je preračunjen na avstrijsko veljavo.

§. 12.

Kadar je kak pomišljaj proti izplačilu, naj se z njim počaka, od nadpisovnika prosta nakaznica, oziroma mandat vzame in njemu potrdnica s pristavljenim dnem prejema izdá ter prosta nakaznica, oziroma mandat z vplačilnico vred po nadstojnem poštnem ravnateljstvu odpravi na c. kr. trgovinsko ministerstvo a stvar primerno zabeleži v knjigi prihodov.

Ako se kak mandat ne more izplačati s tega razloga, ker nadpisovnik nevé povedati pošiljavčevega imena in stanovališča, naj se mu zgolj mandat nazaj dá s to opomnjo, da mu se sme denar izplačati samo, če pošiljavca potanko naznani.

Ako se denar za to ne more izplačati, ker še ní prišla vplačilnica, naj poštni urad precej reklamuje vplačilnico, ter nadpisovniku pové, da mu bode moči nakazano vsoto izplačati stoprv po tem, ko vplačilnica, ali zahtevani nje dvojniki dospé.

§. 13.

Ako se nadpisovniku prav vročena nakaznica ali pa kak mandat iz Francije ali Algira — predno se je denar vzdignil, — izgubi ali vniči, sme nadpisovnik zahtevati, da mu se izdá dvojniki ter mora za tega delj v prošnji na dotično poštno ravnateljstvo naznani iznoz v francoski veljavi, ime in potanki nadpis pošiljavca, in dan, katerega je bilo dano na pošto.

§. 14.

Mandati in proste poste restante-nakaznice, po katerih denar se ní prišlo polne 3 mesece, računec od dne, katerega je bil na pošto dan, po tem vročene in v istem roku ne vzdignjene proste nakaznice smejo se samo na posebno dovolbo c. kr. trgovinskega ministerstva izplačati.

§. 15.

Prevod (indosament) poštna nakaznica sè strani izvorno naznačenega prejemnika na tretjo osebo ne dopušča se na Avstro-Ogerskem.

Nadpisovnik torej ne sme uporabljati predelov (rubrik) za prevede, ki so se za zdaj še pridržali na zadnji strani francoskih tiskanic za mandate in proste nakaznice.

§. 16.

Izplačilo vplačanih vsot zagotavlja se pošiljavcu.

Unger s. r.

113.

Cesarski patent od 28. avgusta 1878,

s katerim se sklicujejo deželni zbori česki, gališki in vladimirski ob enem krakovski, avstrijski pod Anižo i nad Anižo, saleburški, štajerski, koroški, kranjski, bukovinski, moravski, sleški, tirolski in predarelski, goriški in gradiščanski, potem mesta Trsta z obmestjem.

M i F r a n c J o ž e f P r v i, **po milosti Božji cesar avstrijski;**

kralj ogerski in česki, dalmatinski, hrvaški, slavonski, gališki, vladimirski in ilirski, kralj jeruzalemski itd.; nadvojvoda avstrijski; véliki vojvoda toskanski in krakovski; vojvoda lotarinski, saleburški, štajerski, koroški, kranjski in bukovinski; véliki knez erdeljski; mejni grof moravski; vojvoda gornjesleški in dolnjesleški, modenski, parmski, plačenski in gvastalski, osvetimski in zatorski; tešinski, friulski, dobrovniški in zaderski; pokneženi grof habsburški in tirolski, kiburški, goriški in gradiščanski; knez tridenški in briksenski; mejni grof gornjelužiški in dolnjelužiški in isterski; grof hohenembski, feldkirški. bregenski, sonnenberški itd.; gospod tržaški, kotorski in na slovenski meji, véliki vojvoda vojvodine srbske itd.

dajemo na znanje in poročamo :

Deželni zbori gališki in vladimirski ob enem krakovski, kranjski, goriški in gradiščanski, po tem deželni zbor mesta Trsta s tržaškim obmestjem poklicani so v svoja postavna zbirališča na 12. dan septembra t. l.; a deželni zbori česki, avstrijski pod Anižo in nad Anižo, saleburški, štajerski, koroški, bukovinski, moravski, sleški, tirolski in predarelski poklicani so na 24. dan septembra t. l.

Dano v Našem glavnem in prestolnem mestu na Dunaji, dne 28. avgusta v letu tisoč osem sto sedemdeset osmem, Našega cesarjevanja tridesetem.

Franc Jožef s. r.

Auersperg s. r.

Stremayr s. r.

Glaser s. r.

Unger s. r.

Chlumecky s. r.

Pretis s. r.

Horst s. r.

Ziemiałkowski s. r.

Mannsfeld s. r.

114.**Ukaz pravosodnega ministerstva od 28. avgusta 1878,
o legalizaciji listin (dokaznih pisem), ki jih izdajó ali overujejo sodišča ali notarji, v razmerji do
kraljestva italijanskega.**

C. kr. avstrijska vlada in kralj. italijanska vlada sta se dogovorili, da se vzajemne olakšice, katere na podlogi izmenjanih ministerskih izrecil ddo. na Dunaji 7. februarja 1874 in ddo. v Rimu 21. marcija 1874, o legalizovanji listin veljajo ter na avstrijskem ozemlju okoliše višjih deželnih sodišč Tržaškega, Insbruškega in Zaderskega, a na italijanskem ozemlju okoliše apelacijskih dvorov Milanskega, Brešjanskega in Beneškega obsezajo, raztegnejo tudi na okoliš avstrijskega višjega deželnega sodišča v Gradci.

O tem predmetu vzajemno dopuščeno olakšice se povzemajo torej tako le:

„Od sodišč ali notarjev izdane ali overovljene listine, ki so jih z ene strani prvosedstva višjih deželnih sodišč Tržaškega, Insbruškega, Zaderskega ali Graškega, ali z druge strani prvosedstva apelacijskih dvorov v Milanu, Brešji ali Benetkah legalizirala, ne potrebujejo daljega poverovanja po poročništvu ali konzulskem oblastvu, ako so avstrijska prvosedstva višjih deželnih sodišč legalizacijski pristavek v italijanskem jeziku pripisala, in če se listine, ki jih je prvosedstvo višjega deželnega sodišča v Trstu, Insbruku, Zadru ali Gradci legaliziralo, hočejo rabiti v katerem izmed okolišev apelacijskih dvorov v Milanu, Brešji ali Benetkah, ali nasproti listine, po prvosedstvu apelacijskih dvorov v Milanu, Brešji ali Benetkah legalizirane, v katerem izmed okolišev višjih deželnih sodišč v Trstu, Insbruku, Zadru ali Gradci.

Izimajo se vendar take listine, ki se v Italiji vpoležé zarad vpisa v registre civilnega stana ali na podlogi katerih se hoče v Avstriji vpis v bukve rojenih, poročenih ali umrlih doseči ali domovinska pravica ali državljanstvo v Avstriji izkazati ali zadobiti.

Listine, v to namenjene, potrebujejo tudi pozdaj overovitve poročništva ali konzulskega urada“.

Zgornji dogovor se razglašuje ter se bode po njem ravnati.

Ta ukaz stopi na mesto ukaza pravosodnega ministerstva od 22. aprila 1874 (Drž. zak. št. 44).

Auersperg s. r.

Glaser s. r.

115.**Ukaz pravosodnega ministra od 29. avgusta 1878,**

veljaven za kraljevino dalmatinsko,
da se vojaška sodna oblast razteguje.

Ker se je vojska v resnici vnela, vzvidelo mi se je, na temelji §^{ta} 7 postave od 20. maja 1869 (Drž. zak. št. 78) za kraljevino dalmatinsko določiti, da se ondukaj počenši s 5. dnem septembra t. l., kakor je z ravno v misel vzetim mestom zakona zaukazano, vojaška sodna oblast raztegne na civilne (nevojaške) osebe gledé hudodelstev ovedovanja in drugih domenitev sè sovražnikom, brezoblastnega vojaškega nabora, zapeljevanja vojakov k prelomu vojaških službenih dolžnosti, naposled pripomoči k vojaškim hudodelstvom.

Glaser s. r.